

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант освітньої програми
Олена РОЩЕНКО

О.Рощенко
_____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

І. Сташевська
_____ 2020 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
Олена ГОНЧАР

О. Гончар
« 1 » *вересня* 2020 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

спеціальність – 025 Музичне мистецтво

галузь знань – 02 Культура і мистецтво

ступінь вищої освіти – доктор філософії

Харків, ХДАК, 2020

Силабус склала:

кандидат педагогічних наук, доцент **Діуліна Віра Вячеславівна**

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології

та педагогіки

Протокол № «2» від «21» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри психології

та педагогіки

Большакова А.М

Силабус затверджено на засіданні ради факультету музичного мистецтва

Протокол №1 від «1» вересня 2020 р.

Голова ради факультету, проф.

Большакова Т. М.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Інноваційні методи викладання у вищій школі
Викладач	Діуліна Віра Вячеславівна, к.пед.н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури
Профіль викладача	<i>vira_diulina@xdak.ukr.education</i> Код Google Класу: <i>radmvbx</i> Конференція Zoom: 91937771476 Конференція Meet: https://meet.google.com/lookup/cgqvwsu42?authuser=1&hs=179
Контактний телефон та емейл	+380675761700 <i>v.diulina@gmail.com</i>
Інформація про консультації	<i>Очні консультації:</i> відповідно до графіку роботи викладача <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю у діючих групах <i>Телеграм</i>
Логіка вивчення курсу (пререквізити)	Освоєння курсу базується на попередньому оволодінні дисциплінами циклів бакалаврської та магістерської професійної підготовки, зокрема, «Психологія», «Педагогіка», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Методологія наукових досліджень».

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Курс є обов'язковим компонентом освітньої програми та призначений поглибити знання з теоретичних засад, а також надати практичних навичок методики викладання у вищій школі з інноваційних позицій.

Навчальна дисципліна «Інноваційні методи викладання у вищій школі» покликана допомогти аспіранту зрозуміти сутність викладацької діяльності науково-педагогічного працівника; осягнути теоретико-методичні засади запровадження інновацій у вищій школі; опанувати загальні види дидактичних інновацій (зокрема активні та інтерактивні методи викладання) та специфіку їх запровадження відповідно до професійного спрямування; розвинути здатність аспірантів організовувати та здійснювати інноваційний освітній процес у вищій школі; сформувані навички розробки науково-педагогічних інновацій для оптимізації навчання та сприяння розбудові інноваційного освітньо-виховного середовища закладу вищої освіти; оволодіти комплексом соціальних/універсальних (soft skills) навичок, притаманних сучасному фахівцю.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Метою дисципліни є озброєння аспірантів теоретичними основами та практичними навичками методики викладання у вищій школі з позицій інноватики, формування здатності розв'язувати проблеми дослідницько-інноваційної діяльності в галузі музичного мистецтва та інших сферах, а також оволодіння комплексом соціальних/універсальних (soft skills) навичок, притаманних сучасному фахівцю.

Зокрема:

ЗК 2. Здатність до роботи з усім спектром архівних, літературних, фахових, нотних, загальнонаукових, аудіо- та відео- джерел з урахуванням характерних ознак найважливіших тенденцій сучасного музикознавства, а також до застосування методологічних знань для осмислення особливостей світових, і, зокрема, українських історико-культурних, теоретичних та практичних реалій.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті з використанням сучасних інтернет-технологій для організації і забезпечення власної інноваційної наукової та педагогічної діяльності у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у музичному мистецтві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з музикознавства.

СК 2. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітньо-науковій діяльності.

СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

СК 4. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичної культури та мистецтва і на межі предметних галузей, а також дослідницькі вміння та навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН 3. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові проблеми музичного мистецтва, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН 5. Вміти працювати з найрізноманітнішими джерелами, здійснювати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію.

РН 8. Професійно викладати дисципліни музикознавчого циклу на рівні, що відповідає отриманій освітньо-науковій кваліфікації.

РН 11. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у науково-педагогічній та музично-просвітницькій сферах діяльності.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	<i>Обов'язковий освітній компонент, загальний (професійний) ОНК 1.2.2.</i>
Формат курсу	Денна форма навчання. 2 семестр - модуль 1; 3 семестр – Модуль 2.
Обсяг курсу	Модуль 1. Кількість кредитів – 2 Загальна кількість годин – 60 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи аспіранта – 40
Технічне і програмне забезпечення	Мультимедійне обладнання ХДАК і засоби дистанційної освіти.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: аудиторні навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекція, семінарське, практичне заняття, консультації, залік. Методи: система методів проблемно-розвиваючого викладання, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, імітаційне навчання (використання ігрових методів); контекстне навчання (інтеграція різних видів діяльності студентів: навчальної, наукової, практичної; створення умов, максимально наближених до реальних); праця з базами бібліографічних, статистичних та інших видів даних.
Поточний контроль	Активна участь у лекційних та практичних заняттях, доповідь з презентацією на семінарському занятті, самостійна робота з розробки плану та структурно-логічної схеми проведення бінарного навчального

	заходу із застосуванням інноваційних методів викладання.
Підсумковий контроль	Залік за результатами роботи протягом семестру
Політика курсу	<p><i>Організація освітньо-наукового процесу</i> ґрунтується на принципах цілеспрямованості, бінарності (безпосередня взаємодія викладача та аспіранта, викладача та наукового керівника для корекції процесу підготовки кожного аспіранта залежно від його індивідуальних потреб), діалогічному, евристичному, дослідницькому методах.</p> <p><i>Вивчення дисципліни</i> передбачає академічну добросовісність здобувача, вміння бути самостійним, незалежним, креативним при виконанні самостійних завдань.</p> <p><i>Академічна добросовісність.</i> Очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування, втручання в роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недобросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p><i>Відвідання занять.</i> Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції, семінар і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p>

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем (або блоків)	Разом годин	Лекцій- ні	Семі- нарські	Практ.	Сам. робота
Змістовий блок 1. Теоретичні засади запровадження інновацій у вищій школі					
Тема 1. Розвиток української вищої школи в контексті європейської інтеграції.	6	2			4
Тема 2. Теоретичні засади та перспективи розвитку інноватики викладання у вищій школі: український та зарубіжний досвід.	6	2			4
Змістовий блок 2. Методичні засади інноваційного викладання у вищій школі					
Тема 3. Наукові підходи та практичні засади запровадження інновацій у вищій школі культурологічного профілю.	6	2			4
Тема 4. Провідні інноваційні методи викладання у вищій школі: виклики цифрової епохи	12		2		10
Тема 5. Основні інноваційні форми проведення різних видів занять у вищій школі: аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду	5			2	3
Тема 6. Активні та інтерактивні методи викладання у вищій школі. Метод проєктів та його інноваційна складова.	5			2	3
Тема 7. Ігрові методи викладання у закладах вищої освіти культурологічного спрямування.	5			2	3
Тема 8. Майндмеппінг як універсальний метод застосування в освітній, науковій та соціально-громадській діяльності.	5			2	3
Тема 9. Кейс-метод: переваги та недоліки у викладанні мистецьких дисциплін.	5			2	3
Тема 10. Діалог та навчальна дискусія як методи взаємодії у викладацькій, науковій діяльності та соціальних відносинах.	5			2	3
Всього	60	6	2	12	40

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Контроль відвідування та участі в лекційних заняттях	4 бали
Оцінювання участі у практичних заняттях.	8 балів
Оцінювання результатів самостійної роботи:	
доповідь з презентацією на семінарському занятті	15 балів
Оцінювання результатів самостійної роботи: розробка плану та структурно-логічної схеми проведення білірного навчального заняття із застосуванням інноваційних методів викладання	25 балів

Схема нарахування балів, які отримують студенти

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота	Сума
4	4	4	15	8	8	8	8	8	8	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна

Аніпко Н. П. Методика викладання предмета у вищій школі : підручник / Н. П. Аніпко ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2016. - 183 с.

Вихрущ В. О. Психодидактика вищої школи: інноваційні методи навчання : навч. посіб. / В. О. Вихрущ, С. В. Гуменюк, О. А. Вихрущ-Олексюк. - Тернопіль : Крок, 2017. - 280 с.

Інновації у вищій освіті: глосарій термінів і понять / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Навч.-наук. ін-т євроінтеграц. дослідж. ; [уклад.: Артёмов І. В., Шершун А. В., П'ясецька-Устич С. В. ; за ред. І. В. Артёмова]. - Ужгород : Аутдор-Шарк, 2015. - 158 с.

Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід : навч. посіб. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Навч.-наук. ін-т євроінтеграц. дослідж. ; [Артёмов І. В. та ін.] ; за заг. ред. канд. іст. наук, доц. І. В. Артёмова. - Ужгород : АУТДОР-ШАРК, 2015. - 357 с.

Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. В. Каплінський. - Вінниця : Нілан, 2015. – 223с.

Козак Л. В. Підготовка майбутніх викладачів вищих навчальних закладів до інноваційної професійної діяльності: асистентська практика : навч.-метод. посіб. / Людмила Козак ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. - Київ : Едельвейс, 2014. - 207 с.

Кочубей А. В. Педагогіка та методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / А. В. Кочубей, С. С. Якубовська ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2017. - 292 с.

Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [В. М. Нагаєв, М. О. Портян]. - 2-е вид., перероб., допов. - Харків : Стильна типографія, 2018. - 284 с.

Пономарьов О. С. Методика викладання у вищій школі : навч.-метод. посіб. з дисципліни "Методика викладання у вищій школі" / О. С. Пономарьов, Л. М. Грень, С. М. Резнік ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : НТУ "ХПІ", 2016. - 191 с.

Прищак М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. - Вінниця : ВНТУ, 2020. - 160 с.

Прищак М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська ; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2019. – 149с.

Цюприк А. Я. Основи методики викладання у вищій школі [Текст] : навч. посіб. / Андрій Цюприк. - Львів : Сполом, 2015. - 167 с.

Simon Pratt-Adams, Uwe Matthias Richter, Mark Warnes. Innovations in Active Learning in Higher Education <https://www.fulcrum.ac.uk/>. Publisher: University of Sussex/Fulcrum (2020). URL :

https://www.researchgate.net/publication/346061285_Innovations_in_Active_Learning_in_Higher_Education

Elnaz Safapour. Sharareh Kermanshachi. Piyush Taneja. A Review of Nontraditional Teaching Methods: Flipped Classroom, Gamification, Case Study, Self-Learning, and Social Media. Education Sciences (2019). URL: https://www.researchgate.net/publication/336846417_A_Review_of_Nontraditional_Teaching_Methods_Flipped_Classroom_Gamification_Case_Study_Self-Learning_and_Social_Media

Додаткова

Діуліна В.В. Формування освітнього простору професійного навчального закладу / В. В. Діуліна // Актуальные научные исследования в современном мире. Сб. научных трудов – Переяслав-Хмельницкий : Институт социальной трансформации, 2017. –Вып.4 (24).-Часть 1. – 2017. –Вип.4 (24). С.152-156.

Діуліна В.В. Культурологічні інтерпретації стратегії побудови освітнього простору / В.В. Діуліна // Менеджмент за умов трансформаційних інновацій : виклики, реформи, досягнення. У 2 ч. : Матеріали міжнар. наук. конф. 10-12 травня 2007 року. –У 2 ч. – Суми : СОІППО, 2007. – Ч.ІІ. – С.50–52.

Інновації у вищій освіті – комунікація та співпраця у сучасному університетському середовищі за допомогою специфічних цифрових інструментів [Текст] = Innovations in higher education - modern communications and collaboration at the university using specific IT tools : міжнар. колект. монографія / [Аксьонов В. С. та ін.] ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. ДДТУ Наказного М. О. ; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). - Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. - 375 с.

Інноваційний вимір розвитку вищої освіти України: сучасний стан та перспективи : монографія / [О. М. Левченко та ін. ; за заг. ред. О. М. Левченка]. - Кіровоград : Ексклюзив-Систем, 2016 . Ч. 1. - 2016. - 579 с.

Кириленко К. М. Теоретичні і методичні основи формування інноваційної культури майбутніх культурологів у вищому навчальному закладі : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Кириленко Катерина Михайлівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2015. - 40 с.

Проблеми інноваційного розвитку вищої освіти у глобальному, регіональному та національному контекстах : [колект.] монографія / за заг. ред. проф. А. А. Сбруєвої та Г. Ю. Ніколаї ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. - Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2017. - 410 с.

Романовська О. О. Досвід вищої освіти Сполучених Штатів Америки ХХ-ХХІ століття : навч. посіб. / О. О. Романовська, Ю. Ю. Романовська, О. О. Романовський. - Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009 . Кн. 3 : Особливості інноваційного розвитку сфери вищої освіти США другої половини ХХ-початку ХХІ століття / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Укр.-америк. ун-т Конкордія. - 2018. - 247 с.

Янісів Ю. О. Розвиток інноваційних процесів у вищій педагогічній освіті Польщі (кінець ХХ - початок ХХІ століття) : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.01 / Янісів Юлія Олександрівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2018. - 16 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
4. <http://mari.kiev.ua> – сайт Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.
5. <http://bibliotekar.ru> – електронна бібліотека історико-культурного спрямування.
6. www.gumer.info – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
7. <http://yanko.lib.ru> – електронна бібліотека
8. <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> - Наукова періодика України
9. <http://chitalka.info/psy.html>. - електронні підручники онлайн «Педагогіка та психологія»